

Gönderen Kadir Hatipoglu - Şubat 13 2021 09:31:38

[illegible]

بِسْمِالهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ
يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوا
لِمَ
تَقُولُونَ
مَالاَ
تَفْعَلُونَ "Ey
iman edenler! Yapmayacağınız şeyleri niçin söylyüyorsunuz?"” (Saff, 61/2)
كَبُرَ
مَقْتًا
عِنْدَاللهِ
اَنْ
تَقُولُوا
مَالاَ
تَفْعَلُونَ
 “Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında büyük gazap
gerekiren bir iştir." (Saff, 61/3) Surenin ilk ayetinde kâinattaki bütün varlıkların,
kendi lisan ve hâilleriyle yüce Allah’ın her türül noksanlıktan
münezzeh oluşunun teşbihi ile O’nun mutlak güçç, hüküm ve
hikmet sahibi olduğu anlatılmaktadır. Bilindiği üzere insanlar inanç bakımından
inanen, inanmayan ve inanmış gibi görünenler olmak üzere üçç
gruptur. Okuduğumuz ayetlerde ise genelden özeye gidilerek şuurlu varlıklar arasında
müstesna bir yere sahip olan insanlara yüce Allah,
يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوا “Ey iman
edenler” nidasıyla seslenmektedir. Bu hitapta inananlar arasında kadın erkek cinsiyet
ayrımı olmadığı gibi dil, ırk, renk, sınıf, ruhbanlık v.b. faktörler de bulunmamaktadır. Bu
âyet hakkında İslam âlimlerinin yorumlarına baktığımız zaman
يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوا “Ey iman
edenler” cümlesindeki hitabın muhatabının kim olduğuna ilişkin tercihe göre iki
gruba ayrıldıkları görülmemektedir. Bunlardan bir gruba göre
Kur’anın geneli doğrutusunda ayette müminlere hitap edilmiş olmakla
beraber söz ve eylemleri arasında uyumsuzluk olan Müslümanlara bu konuda
uyarı yapılmakta yahut Müslümanların sözünde ve amelinde tutarlı olması
istenilmektedir. Diğer gruba göre ise, “Ey iman etmiş görünenler”

tarzında bir anlam taşımakta ve söylediği ile yaptığı bir olmayan ikiyüzlü kimseler kınanmaktadır. Bu yorumlarda çelişkili söz ve davranışlardan kaçınmanın önemine ilişkin kalıcı bir mesaj verilmesi amaçlanmaktadır (Kur’an Yolu, V/258). Diğer bir ifadeyle yüce dinimizin evrensel oluşunun bir tezahürü olarak imanımızdan sonra inandığımız gibi yaşamamız bizlere hatırlatılmakta, Allah’ı unuttukları için kötü akıbeti düşenlerin durumuna düşmememiz için uyarılmaktayız. Bu uyarıyı hayatımıza yansıtmamız ancak samimiyet ve içtenlikle dinimizin emir ve yasaklarına riayet etmemizle mümkün olur. Bu nedenle tutum ve davranışlarımızda sadece Allah’ın rızasını gözetmeli, özümüz sözümüze, sözümüz özümüze uygun olmalı, riyakâr ve iki yüzlülükten kaçınmalı, yaptığımız iş ve eylemlerimizde hulûs-i kalple ve iyi niyetle davranmalı, içten pazarlıklı olmamalıyız. Tüm yaşantımızda yapabileceklerimizi söylemeli, yapamayacağımızı söylememeliyiz. İşte bu bağlamda yüce Allah, Kur’an’da;

يَآاَيُّهَاالَّذِينَاَمَنُوالِمَتَقُولُونَمَالاَتَفْعَلُونَ “Ey iman edenler niçin yapmayacağınız şeyleri söylüyorsunuz.” (Saff, 61/2)

كَبُرَمَقْتًاعِنْدَاللهِاَنْتَقُولُوامَالاَتَفْعَلُونَ “Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz Allah katında şiddetli bir buğza sebep olur.” (Saff, 61/3) buyurmaktadır. Zira İslam’da itikadî konuların ruhu tevhid, ibadetlerimizin ruhu ihlas, dünyevi işlerimizin ruhu da adalet ilkesine uygun olmalıdır (Süleyman Uludağ, Tasavvuf Terimleri Sözlüğü, İst. 1991, s.240). Nitekim Hz. Peygamberin bütün yaşantısına baktığımızda onun hiçbir zaman yapamayacağı hiçbir şeyi söylemediğini, ancak yapacağı şeyleri söylediğini görüyoruz. Çünkü o bizim için yegâne örnektir. Onun her yönüyle örnek hayatı ve tevhit mücadelesindeki başarısı, Mekke’nin fethine muvaffak olması ve tebliğ ettiği mesajın kıyamete kadar baki kalması da bunun bir göstergesidir. Bu hususta Kur’an’da yüce Allah, Hz. Peygamber hakkında inananlara seslenerek;

لَقَدْكَانَلَكُمْفِىرَسُولِاللهِاُسْوَةٌحَسَنَةٌلِمَنْكَانَيَرْجُو

اللهَ
وَالْيَوْمَ
اْلآخِرَ
وَذَكَرَ
اللهَ
كَثِيرًا “Andolsun,
Allah’n Resulünde sizin için; Allah’a ve ahiret gününe
kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için güzel bir
örnek vardır.” (Ahzâb, 33/21) diye belirtilmektedir. İşte bu nedenlerden dolayı
bizler, Cenab-ı Mevlâ’yı tanıma ve sevme mutluluğuna, yalnız O’na
yönelme, yalnız O’na ibadet etme özgürlüğüne ulaşamazsak
hayatımızdan lezzet alamayız. Dünyevi ve uhrevi haz ve lezzetler ise kâl (söz)
ile değil, hâl (öz) ile idrak edilir. Balın tadını cam kavanozun dışından tatmak
mümkün olmadığı gibi dinimizin güzelliklerini de yaşamadan idrak edebilmemiz
mümkün değildir. İçimizin ve dışımızın birbirini tutmaması da dinen nifak
alameti sayıldığı için böyle hâllere düşmekten de sakınmamız gerekir.
Bunun için dünya hayatı önemli bir fırsattır. Çünkü
dünya hayatında marifete ulaşmamız için yüce Rabbimizi tanımayı, bilmeyi ve
sevmeyi bütün hücrelerimize nakşetmeliyiz. Rabbimize verdiğimiz
sözü hatırlama, bu tanımaya ve söze uygun davranma
taahhüdümüz dür. Cenâb-ı Hak cümlemize yapabileceğimiz
şeyleri söylemeyi nasip eylesin, yapamayacağımız şeyleri söylemekten de bizleri
muhafaza eylesin. Dr. Hamdi TEKELİ

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)